

**Budapest Főváros IX. Kerület
Ferencváros Önkormányzata**

Iktató szám: 122/2017.

ELŐTERJESZTÉS
a KÉPVISELŐ-TESTÜLET 2017. május 25.-i ülésére

Tárgy: 2016. évi éves ellenőrzési jelentés és összefoglaló jelentés

Előterjesztő: dr. Bácskai János polgármester

Készítette: Nagy Zsigmond ellenőrzési vezető

Előzetesen tárgyalja: Pénzügyi és Ellenőrzési Bizottság 2017. május 24.-i ülésén

Az előterjesztés a jogszabályi rendelkezéseknek megfelel: dr. Riskó György s.k.

Az előterjesztéssel kapcsolatos törvényességi észrevétel:

Rendelet	☐	
Határozat	☐	normatív
	☐	hatósági
	☒	egyéb

A döntéshez egyszerű	☒	
minősített	☐	többség szükséges.

Az előterjesztés a kifüggesztési helyszínen közzétehető:

igen	☒
nem	☐

Az előterjesztést nyílt ülésen kell tárgyalni.

Az előterjesztést zárt ülésen kell tárgyalni.

Az előterjesztés zárt ülésen tárgyalható.

Tisztelt Képviselő-testület!

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Kormányrendelet (továbbiakban Bkr.) 49.§ (3) bekezdése szerint a helyi önkormányzati költségvetési szerv esetén a belső ellenőrzési vezető az éves ellenőrzési jelentést megküldi a polgármesternek, a jegyzőnek, illetve főjegyzőnek a tárgyévet követő év február 15-ig. A 49.§ (3a) bekezdés alapján a polgármester a tárgyévre vonatkozó éves ellenőrzési jelentést, valamint a helyi önkormányzat felügyelete alá tartozó költségvetési szervek éves ellenőrzési jelentései alapján készített éves összefoglaló ellenőrzési jelentést – a tárgyévet követően, a zárszámadási rendelettervezettel egyidejűleg – a képviselő-testület elé terjeszti jóváhagyásra.

A 2013. évtől, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény, (Mötv) az Államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (Áht), és annak végrehajtási rendeletei gyökeres megváltoztatásával, a belső kontroll rendszer részeként, a belső ellenőrzés szabályozása lényegében a Bkr-ben összpontosul. A változás érintette az éves belső ellenőrzési jelentés (Bkr. 48. §) tartalmi és formai követelményrendszerét is, ez időtől a belső kontroll rendszer működésére összpontosító jelentést kell készíteni, amelyben fontosabb szerepet kap az intézkedések kezelése, azok megvalósulása, illetve hosszútávon történő monitoringja. A Belső Ellenőrzési Csoport (BECS) e jogszabályi követelmények alapján állította össze 2016. évi jelentését.

A belső ellenőrzés, a Bkr. 2.§/b pontja alapján független, utólagos tárgyilagos bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenység, melynek célja, hogy az ellenőrzött szervezet működésének fejlesztését és eredményességének növelését, az ellenőrzött szervezet céljai érdekében rendszerszemléletű megközelítéssel és módszeresen értékelje, ill. az ellenőrzött szervezet irányítási és belső kontrollrendszerének hatékonysága fejlesztését segítse.

Az Önkormányzat jogszabályi kötelezettségének eleget téve belső kontrollrendszert működtet, amely fejlesztése folyamatos, ennek részeként gondoskodik a belső ellenőrzési tevékenység ellátásáról is.

Önkormányzatunknál a funkcionálisan független belső ellenőrzés rendszeresen és szabályozott módszerrel értékeli a kockázatkezelés, az ellenőrzési és irányítási eljárások hatékonyságának javítását, ezáltal segítve a szervezeti célok megvalósítását. A BECS ezek érdekében, feladatkörében eljárva, a szükséges jogkörök és hatáskörök birtokában elemzéseket készít, információkat értékel, ajánlásokat tesz, felkérésre tanácsokat ad a Polgármesteri Hivatal vezetői részére a vizsgált folyamatokkal kapcsolatosan, az Önkormányzatnál, a Hivatalnál, az irányítása alá tartozó költségvetési szerveknél, valamint a céljelleggel juttatott támogatások felhasználásával kapcsolatosan a kedvezményezett szervezeteknél is.

A Hivatal belső ellenőrzésének feladat és hatásköre, 2012. évtől kiterjed a helyi önkormányzat többségi irányítást biztosító befolyása alatt működő gazdasági társaságokra, és 2013. évtől együttműködési megállapodás alapján a helyi nemzetiségi önkormányzatokra is.

A BECS 2016. évi ellenőrzési terve a jogszabályi előírások szerinti kockázatfelmérés alapján készült el, amely kiterjedt az önkormányzati intézményekre, az önkormányzati tulajdonában lévő gazdasági társaságokra, a Polgármesteri Hivatal irodáira és a nemzetiségi önkormányzatokra egyaránt.

A 2015. évi terv 3 fő ellenőri létszámmal, 606 nettó ellenőrzési nappól 364 közvetlen ellenőrzésekre fordítható nappal 12 vizsgálattal számolt. Ez évben az áthozott szabadságok és egy munkahelyi baleset miatt a teljesíthető ellenőrzési napok nagysága 545 lett, ez a 2012. évi 5 főre tervezett 1073 nap felét sem éri el.

A 2016. évi terv 3 fő ellenőri létszámmal, 576 nettó ellenőrzési nappól 420 közvetlen ellenőrzésekre fordítható nappal 10 vizsgálattal számolt. Ez évben a FEV IX. Zrt. 4 évet felölelő rendszervizsgálatára a felkészülés, a gazdálkodás megszokott rendtől eltérése az ellenőrzési alapküldetmények négy alkalommal tették szükségessé. Ez évben vizsgálatot végzők kötelező képzések nélküli igazolt távolléteinek száma elérte a 178 munkanapot, melyben a betegállomány miatti távollét 82 nap volt jelentősen meghaladva a terezt mértéket. A távollétek mintegy 28 alkalommal teljesültek rendszeresen megszakítva a folyamatban levő feladatok ellátását.

A vizsgálat elhúzódása szükségessé tette az ellenőrzési terv módosítását, amely 2016. október 03-án megtörtént a vizsgálatok tervezett száma – egy áthúzó vizsgálat mellett - 6 darabra csökkent, a feladatokkal megbízottak egyéni ellenőrzési munkatervet készítettek.

A vizsgálatok közül egy a FIÜK-é határidőben lezárult, intézkedési tervüket megvalósították, a FEV IX. Zrt. jelentése lezárásra (2017. 02. 06.) és kibocsátásra (2017. 04.10) került, a FESZGYI, 2015. évi zárszámadás, 2016. évi költségvetés, Vagyonkezelési Iroda helyszíni vizsgálata az adatbekérésekkel lezárult, a jelentések megírása folyamatban van.

A belső ellenőrök 2016. évben 7 db javaslat megfogalmazására került sor, azokat az érintett FIÜK elfogadta és elkészítette intézkedési tervét, melyek szerinti feladatai elvégzéséről a felelős vezető beszámolt. Ezekben belül a KLIK-et érintő 4 javaslat esetében az intézkedések jogszabályváltozás miatt okafogyottá váltak, elmaradásukat a hivatali vezetés jóváhagyta.

Ez évben az intézkedésre kötelezettek nem kértek határidő módosítást.

Az intézkedések monitorozásának feladata a 2015. évről, 2016. évre áthúzó vizsgálatok 4 db intézkedés megvalósításáról 3 esetben a jelentések beérkeztek, legalább e-mailen, elmaradás HUSZI esetében áll fenn a 2013. év óta a Romakoncepció kidolgozása tekintetében.

Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzatának 2016. évi belső ellenőrzési tervében meghatározott feladatok végrehajtásáról, a Bkr. 48-49. §-aiban foglalt előírások alapján és az Államháztartásért Felelős Miniszter által kiadott útmutató figyelembe vételével elkészült az éves ellenőrzési jelentés.

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Kormányrendelet 49.§ alapján a 2016. évre vonatkozó éves ellenőrzési jelentést - a tárgyévét követően, a zárszámadási rendelettervezettel egyidejűleg - a Képviselő-testület elé terjesztem, amely jelen előterjesztés mellékletét képezi.

Budapest, 2017. május „ „

Tisztelettel:

**Dr. Bácskai János s.k.
polgármester**

HATÁROZATI JAVASLAT

Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy dönt, hogy jóváhagyja a/2017. számú előterjesztés mellékletét képező 2016. évi éves ellenőrzési jelentést és összefoglaló ellenőrzési jelentést.

Felelős : Dr. Bácskai János polgármester

Határidő: 2017.05.25.

Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata

**2016. ÉVI ÉVES ELLENŐRZÉSI JELENTÉS
ÉS
ÖSSZEFOGLALÓ ELLENŐRZÉSI JELENTÉS**

Budapest, 2017.02.13.

Preambulum

A Hivatal belső ellenőrzési szervezete a Bkr 32. § (4). bekezdése alapján a gazdasági társaságokra, az intézményekre, a helyi önkormányzatra, a nemzetiségi önkormányzatokra, a Hivatal irodáira kiterjedő, a Bkr. 29.§ 1. bekezdés és az államháztartásért felelős miniszter által kiadott útmutató szerinti előzetes kockázatelemzés figyelembevételével elkészített, a képviselő-testület 442/2015. (XII.10.) sz. határozatával jóváhagyott, 2016. évi éves belső ellenőrzési terve szerint végzett munkájáról beszámolási kötelezettséggel tartozik.

Az önkormányzat felügyelete alá tartozó költségvetési szervek vezetői az általuk elfogadott, éves belső ellenőrzési tervük szerint foglalkoztatott belső ellenőrök feladatellátásáról, az éves ellenőrzési jelentésüket a tárgy év december 31.-i állapotnak megfelelően, a tárgyévet követő január 15.-ig kötelesek megküldeni a Hivatal belső ellenőrzési vezetője részére.

A költségvetési szervek belső kontroll rendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Kormányrendelet (továbbiakban: Bkr.) 48. § meghatározza az éves belső ellenőrzési jelentés kötelező tartalmi felépítését. A beszámoló részét képezi az önkormányzat felügyelete alá tartozó költségvetési szervek vezetői az által megküldött éves jelentések összefoglalása.

A Bkr. 49. §. szerint a Hivatal belső ellenőrzési vezetője felelős, az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutató figyelembe vételével és a Bkr. 52. § (6) bekezdésében foglaltaknak megfelelő éves ellenőrzési és összefoglaló jelentés elkészítéséért és a Jegyzőnek megküldéséért.

Az éves ellenőrzési jelentést és az összefoglaló éves ellenőrzési jelentést a Polgármester a zárszámadással egy időben terjeszti a Testület elé jóváhagyásra.

I. Vezetői Összefoglaló

A Budapest Főváros IX. kerület Ferencvárosi Polgármesteri Hivatal, közvetlenül a Jegyző irányítása alá rendelt Belső Ellenőrzési Csoportja a Bkr.-ben foglalt feladatait saját köztisztviselői állományába tartozó munkatársakkal - 3 fő - látta el.

A **belső ellenőrzés stratégiai terve** a 2017. - 2020. évekre, az ellenőrzés szakmai követelményeinek fejlesztését szem előtt tartva nagyobb hangsúlyt fektet a rendszervizsgálatok helyett a téma jellegű vizsgálatokra, figyelemmel a rendelkezésre álló ellenőri létszám korlátaira. A hivatalvezetés által 2016 decemberében 05-ével került elfogadásra.

Az **éves ellenőrzési terv** előzetes, az önkormányzat gazdálkodó szervezeteire és a hivatal szervezeti egységeire vonatkozó megkérdezésen illetőleg a válaszok kockázat elemzésén alapszik. A kockázat elemzés a gyakorlathoz igazodva, a Belső Ellenőrzési Kézikönyv előírásai, az abban rögzített módszertan alapján készült.

A **2016. évi ellenőrzési terv összeállításánál** a létszámból adódó kapacitáskorlát volt a meghatározó, 3 fő belső ellenőri kapacitással számoltunk. Ez évben az ellenőrzési terv azonban már tartalmazta az előző évről áthúzódó feladatok tervezett időigényét, abban rögzítve lettek a hivatali és a belső ellenőrzés sajátos adminisztrációs feladatok és az ellenőrzési vezető által elvégzendő feladatok időszükségletei, tartalék idő soron kívüli feladatokra.

A 2016. évi ellenőrzési terv megalapozását szolgáló kockázat elemzés alapján kettő költségvetési intézménynél pénzügyi-szabályszerűségi és rendszer-, kettő gazdasági társaságnál rendszer-, a Polgármesteri Hivatal öt irodájánál négy szabályszerűség és két pénzügyi-, és egy rendszer vizsgálatot összesen **10 vizsgálatot terveztünk**.

A terv a szervezetek működésére, az általuk ellátott feladatokra bele értve a zárszámadásra, költségvetés tervezésére teljesítésére terjedt ki. Az ellenőrzésekbe megbízott külső szakértő bevonását nem terveztük, arra nem is került sor.

1)

A jóváhagyott terv szerint a nettó munkaidő 576 nap, ennek 73%-a, a közvetlenül ellenőrzésre fordítható idő 420 nap, belső ellenőrzéssel összefüggő feladatokra 121 nap volt a tervezve.

A FEV IX Zrt és a FESZGYI rendszervizsgálataira a tervezettnél (70+36 és 95 nap) 280 és csak helyszíni vizsgálatra 98 nap lett felhasználva, a jelentés megírása nélkül. Ez nem tervezett ellenőrzési nap felhasználás szükségessé tette az ellenőrzési terv 2016. október 03-i módosítását, a vállalt feladatok számának csökkentésével.

A módosított terv szerint három gazdálkodó szervezet pénzügyi illet rendszer, a hivatal kettő irodájának szabályszerűségei vizsgálata, a zárszámadás és költségvetés tervezés vizsgálata történt volna meg, az eredetileg tervezett időkeretben. A módosított terv alapján a Belső Ellenőrzési Csoporton belüli egyeztetések utáni egyéni munkatervek készültek a folyó vizsgálatok jelentéseinek lezárása mellett elvégzendő feladatokról.

A vizsgálatot végzőknek (2 fő), 2015. 10. 28 - 12. 31. között 25 nap kieső ideje volt, melyből 9 nap volt a beteg szabadság, a felhasználás így 45 nap volt. (A 2016. január 01-től 2016. 12.31.-ig 149 nap volt távollét, melyből betegállomány, szanatóriumi kezelés 74 nap volt. 2017. 01. 01.-03. 31 között már 49 nap betegállományt teljesítettek.) A kollégák krónikus betegségei - immunhiány és fibromyalgia – úgy tűnik súlyosbodnak.

A tervezett ellenőrzések, FIÜK-ét kivéve, nem zárultak le 2016.évben, bár a Városüzemeltetési és Felújítási Iroda vizsgálatát kivéve mindegyik megkezdődött. A FEV IX Zrt vizsgálati jelentése 2017.02. 06-al lett lezárva.

A FIÜK feladatbővülésének vizsgálata során magas kockázatként jelentkezik az önkormányzat által eseti rendszerességgel nyújtott a nevelési-oktatási célú támogatások kezelése és a egyes feladatok lebonyolításának lehetséges következményei, például:

A nyári és napközis táboroztatást, a táborok turnusainak programfinanszírozását az önkormányzat által önként vállalt feladatot – táborok működtetése - túlteljesítve FIÜK-ön keresztül végzi. A táboroztatás ideje alatt a pedagógusok a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rend 3. § (6) bek szerinti tanulói felügyeletet látják el, tanítás nélküli munkanapon, felügyelő tanári és program felelősi feladatokat látnak el.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló **20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 3.§ (6)** szerint; „Az óvodai nevelés nélküli munkanapon, az iskolai **tanítás nélküli munkanapon** és a kollégiumi foglalkozás nélküli munkanapon - a szülő igénye esetén - **az óvoda, az iskola** és a kollégium **ellátja a gyermek vagy kiskorú tanuló felügyeletét.**”

A táboroztatás szervezője a küldő iskola v. TKK vezetője, az, aki kijelöli a program felelőst és segítőit, intézkedik a helyben szokásos közzétételről, az érdeklődők jegyzékbe vételéről, a kedvezményezett résztvevők kiválasztásáról. A tábor vezetőit, nevelőit az iskolák jelölik, itt szervezik a programokat és a táborozásban résztvevőket is.

A táboroztatásban résztvevők csoport beosztása, a táboroztatás ideje alatti programok megszervezése - nevelési, oktatási, kulturális és sport tevékenységek - összeállítása, a programok megvalósításáért felelős (táborvezető) és résztvevő személyek (felügyelő tanárok, kísérők) kiválasztása, alkalmazása, feladatellátásuk feltételeinek meghatározása (utazás, szállás, étkezés, sport és egyéb segédeszközök), tevékenységük szakmai és egyéb felügyelete, részükre díj fizetés és annak számfejtése **nem az önkormányzat feladata**. A nyári és napközis táboroztatás alkalmával megbízási szerződéssel foglalkoztatott pedagógusok

illetményén felüli ügyelet díja helyett, megbízási szerződés díjának számfejtését, hőközi kifizetését FIÜK végzi, a kincstári program általi jelentős adatigény rögzítésével.

Az ellátandó feladat és annak feltételei, megbízottak juttatásainak biztosítása nem mindenben felel meg a megbízási jogviszony ismérveinek. KLIKK dolgozói táboroztatással megbízása magas kockázatot képvisel, munkaügyi vagy NAV ellenőrzés esetében FIÜK közalkalmazotti vagy munka jogviszonyú alkalmazottainak minősülhetnek.

A programok esetében a szervezők részéről rendszeresen felmerülnek – részletes rendelkezés hiányában - előre nem látott (pedagógiai anyag, eszköz), FIÜK számára kezelhetetlen költség igények, melyekkel a szervező táborvezetők meg sem keresik KLIK helyi szervezetét.

FIÜK nem jogosult ellenőrizni, hogy a táboroztatás alkalmával foglalkoztatott pedagógusok az iskolai tanítás nélküli munkanapon jogszerűen vannak-e távol munkahelyükről.

Az eddigi gyakorlat szerinti eljárás szerint a pedagógusok a FIÜK általi további jogviszonyú foglalkoztatásának költségei lényegesen meghaladják a Testület által jóváhagyott összeget, mivel ide kell számítani az utazás, szállás, humánpolitikai szolgáltatás, eseti dologi kiadások, bérszámfejtés, számviteli szolgáltatás költségeit is. Nem tisztázott a táborozók (gyermek, felnőtt) felelősség és balesetbiztosítottságának helyzete.

A belső ellenőrzés helyzetét illetően lényeges tény, hogy 2018. évben két fő belső ellenőr, az egyik a jelenlegi ellenőrzési vezető, aki a munkáltatói jog gyakorlás nélküli csoportvezető, **nyugdíjba vonul.**

A belső ellenőrzés munkatársainak képzettsége, gyakorlata biztosítja az alkalmassági követelményeket, a tervezett ellenőrzési feladatok elvégzéséhez, **a létszámellátottság azonban nem elegendő, az egyik belső ellenőr szerzett immunhiány, és mint idén kiderült a másik fibromyalgia krónikus betegséggel küzd.**

Ezek a betegségek kockázatot jelentenek a stressz tűrőképességben és a folyamatos munkaterheltségben egyaránt.

A folyamatos feladatellátáshoz, a tervezett ellenőri munka elvégzéséhez szükséges humán erőforrást - engedélyezett létszám – utánpótlását biztosítani kell, a megfelelő képzettséggel és szakértelemmel rendelkező munkaerőt. **Az elvégzendő ellenőrzési munka mellett figyelembe kell venni a Belső Ellenőrzési Csoporttal kapcsolatos egyéb tényezőket (pl: adminisztrációs, ügyiratkezelési, iktatási-irattári feladatok, szerződések, egyéb okiratok véleményezése ellátását) is.**

A belső ellenőrzésnek szüksége van – jelen feladat nagyság mellett is – **egy fő belső ellenőri asszisztensre**, a hivatali – juttatások elszámolása, távollétjelentések - ellenőrzési adminisztráció, iratkezelés - irattározás és a nyilvántartások vezetésének, a kapcsolattartás részbeni ellátására, aki e mellett a vizsgálatok előkészítésében és egyes vizsgálatokban is hasznosíthatná képességeit.

Vizsgálati tapasztalatok

A jogi személy költségvetési gazdálkodókat érintő megállapítások nem egyediek azok a az gazdálkodók többségét érintik a belső kontrollkörnyezetüket, alapidokumentumaikat és kontrolltevékenységeiket illetően.

Általánosságban az időközi jogszabály és feladatváltozások szabályozásban megjelenítése, azok illetve a szerződéses kapcsolatok lebonyolításához szükséges feladatok munkaköri leírásokba foglalása az azok ellátásához szükséges hatás és felelősségi kör rögzítésével. Ez biztosíthatja a napi működés átláthatóságát és nyomon-követhetőségét azok teljes körű érvényesülését a gazdálkodási, költségvetési és számviteli előírások a tervezésben, előirányzatok kezelésében, kötelezettség vállalásban és nyilvántartásban, a munkavállalók juttatása és tovább foglalkoztatásában, pénzkezelésben.

A tapasztalt problémák kijavítása FIÜK számára részben okafogyottá vált, viszont a gazdálkodási adatok továbbítása, feladatok lebontása, a határidős adatkommunikáció FIÜK részére új kockázatként jelenik meg.

Az alapvető hibák és hiányosságok elhárításában és az egyes intézményekben legjobbnak ítélt kontrolltevékenységek gyakorlatának többi szervezettel való megismertetésében a fenntartó képviseletében eljáró szervezeti egységek nyújthatnak operatív segítséget.

A 2016. évben FIÜK részére 7 db javaslatot fogalmaztunk meg, készült intézkedési terv melyek feladataiból elkészítette intézkedési tervét, melyek szerinti feladatai elvégzéséről a felelős vezető beszámolt. Ezekben belül a KLIK-et érintő 4 javaslat esetében az intézkedések jogszabályváltozás miatt okafogyottá váltak, elmaradásukat a hivatali vezetés jóváhagyta.

Ez évben az intézkedésre kötelezettek nem kértek intézkedéseik végrehajtására határidő módosítást.

Az intézkedések monitorozásának feladata a 2015 évről, 2016. évre áthúzódó 4 db intézkedés megvalósításáról 3 esetében a jelentések az érintett kettő gazdálkodótól beérkeztek, legalább e-mailen, elmaradás HUSZI esetében áll fenn a 2013. év óta a Romakoncepció kidolgozása tekintetében.

A belső ellenőrzés működési feltételei

A belső ellenőrzés részére a **tárgyi és ezen belül az informatikai eszközök** biztosítottak voltak, **a tervezett,** helyszíni munkavégzést segítő fejlesztésük megvalósult, az adatbázisok **hozzáférési jogosultságai** rendelkezésre állnak, **a munkavégzés feltételei megfelelőek.** **Kivételt képez** a közlekedőkben elhelyezett multifunkcionális nyomtatók üzemeltetése, mivel a hibajelzést követő javítás, így a toner cseréjének ideje a 30 naptári napot is elérheti.

A belső ellenőrök továbbképzési kötelezettségének eleget tettünk a pénzügyi források rendelkezésre álltak; sikeresen teljesült az érintett éves mérlegképes továbbképzése, a jogszabály változások megismerésére, értelmezésére, módszertani és egyéb ismeretek elsajátítására szolgáló egy-egy napos képzéseket teljesítettük.

A Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata a belső ellenőrzést a Polgármesteri Hivatal Belső Ellenőrzési Csoportjával oldja meg köztisztviselői jogviszonyban foglalkoztatott személyekkel. A 2015. évtől az engedélyezett 3 álláshely be van betöltve.

Az oktatási intézmények önkormányzati feladatokból történő kiválásával azonban a belső ellenőrzés munkaterhe nem csökkent, az időközi jogszabályváltozások a feladatok közé emelték a nemzetiségi önkormányzatok gazdálkodásának és működésének és a köztulajdonú gazdasági társaságok belső ellenőrzésének feladatait is.

Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata rendelkezett a nevelési, kulturális és szociális feladatot ellátó intézmények, szervezetek, kezdeményezések és programok egy-egy költségvetési gazdálkodó központi szervezetbe vonásáról (FEBI, FMK, FESZGYI, FIÜK), más esetben egyes egymáshoz hasonló feladatok vállalászási gazdálkodási körbe kerültek FESZ, FEV IX, FESZOFÉ, az egészségügyi ellátás, vagyonmüködtetés, gazdálkodás és szociális foglalkoztatás körében.

A fenti Önkormányzati intézkedések nem csökkentették a belső ellenörzés munkaterheit, hanem növelték. Sokkal nehezebb és időigényesebb egy több kötelező és önként vállalt feladatot ellátó „tröszt” feladatainak szabályozását, szabályszerúségét, költségvetési kiadásainak és bevételeinek teljesítését, pénzforgalmát szakmai feladatainak ellátását átlátni-megérteni, ellenörizni és megítélni, mint egy kisebb, esetleg csak egy vagy két feladatot ellátó szervezetét.

Napjainkban a belső ellenörzéssel szemben megnöttek az elvárások. Az önkormányzati és gazdálkodó szervezeti beleértve a hivatali feladatellátás összetettségéből fakadóan az ellenörzési feladatok is összetetté váltak. Ezért a belső ellenör „mindenhez kell, hogy értsen”: ismernie kell az államháztartás és annak alrendszerei müködési, gazdálkodási szabályait, gyakorlati folyamatait, a vállalászási terület szabályrendszerét, a kapcsolódó jogszabályi előírásokat, a generális jogszabályokon (Ptk., Mt., Kbt., stb.) kívül az egyes ágazatszakai (pl. oktatás, kultúra, egészségügy, stb.), az egyes szakmacsoportra (pl. építőipar, hulladékgyazdálkodás, közétkeztetés, stb.) vonatkozó jogi szabályozást.

A szakmai felkészültség és/vagy gyakorlat hiánya komoly ellenörzési kockázatot hordoz magában: megkérdőjeleződhet a belső ellenörzés kompetenssége, hitelessége, hogy képes e bizonyosságadó funkciója ellátására.

A belső kontrollrendszer megfogalmazásában megjelenő fokozott követelmények, az IIA ajánlásai a belsőellenörzés nemzetközi és hazai standardjai (pl. négy szem, bizalmasság, kompetencia elve), a közigazgatásban megjelenő új fogalmak – kockázat, transzparencia, integritás, adatvédelem is a munkaterhek és a kapcsolódó adminisztráció – nyilvántartások – növekedését okozták.

A 2011-2016. évek között a belső ellenörzéssel kapcsolatos szakmai elvárások (Bkr, stb) mind az ellenörzések, mind dokumentálásával és monitorozásával, az ellenörzési folyamat adminisztrációjával kapcsolatban jelentősen növekedtek. A 2010-es évek elején az egyes gazdálkodók ellenörzésének idősükséglete 22-36 nap volt.

A 2015., 2016. évi gyakorlati tapasztalatink szerint az idősükséglet a költségvetési gazdálkodók vizsgálat megnyitásától a jelentés lezárásáig elérheti (FEBI, Nemzetiségek gazdálkodása, FIÜK) a 95, 63, 58 ellenöri napot, a vállalászások esetében ennek többszöröse az ellenörzési időigény.

Mérlegelendő, a belső ellenörzési szervezeti egységben ügyviteli munkatárs alkalmazása, a megnövekedett adminisztrációs teher miatt. (Nem gazdaságos, hogy a közszolgálati törvényben meghatározott táblázat szerinti magasabb bértétel jut az ellenörök által végzett ügykezelői és adminisztrációs tevékenységekre.)

A Belső Ellenörzési Csoport ellenöri vezetövel, 3 fős együttes létszáma nem elégséges az ellenörizendő feladat nagyságához az eddigi elvárások valamennyi gazdálkodónál hézagmentes ellenörzési időszak, önállóan müködő és gazdálkodó szervezeteknél rendszervizsgálat végzése fenntartása esetében.

A Belső ellenőrzési csoport feladatmegosztása létszám igénye az ellenőrzési vezető felül, egy fő az adminisztrációs feladatokat ellátó belsőellenőrzési asszisztens-vizsgálat előkészítő és 4-6 fő belső ellenőr, összesen 6-8 fő.

A folyamatos feladatellátáshoz szükséges humán erőforrás - engedélyezett létszámhoz – legkésőbb a 2018. évben biztosítani kell a tervezett ellenőri munka elvégzéséhez a megfelelő képzettséggel és szakértelemmel rendelkező munkaerő utánpótlását biztosítani kell, ugyanis 2018. évben két fő belső ellenőr, az egyik a jelenlegi ellenőrzési vezető, aki a munkáltatói jog gyakorlás nélküli csoportvezető, nyugdíjba vonul.

Az elvégzendő ellenőrzési munka mellett figyelembe kell venni a Belső Ellenőrzési Csoporttal kapcsolatos egyéb tényezőket (pl: adminisztrációs, ügyiratkezelési, iktatási-irattári feladatok, szerződések, egyéb okiratok véleményezése ellátását) is.

A belső ellenőri munkakör betöltése történhet külső felvétellel, vagy a Polgármesteri Hivatal más szervezeti egységéből áthelyezett saját köztisztviselő betanításával. Ez utóbbit célszerű alkalmazni az ellenőrzési vezetői feladatok fokozatos megismertetésére és végső átadására, a szükséges gyakorlat megszerzése mellett.

Hasznos lehet, ha a belső ellenőrzést végző szervezeti egységben foglalkoztatott belső ellenőrök felsőfokú iskolai végzettsége, képesítése illetve gyakorlata egymástól eltérő megelőző szakterületre alapozódik, így szakmai kompetenciáik kiegészíthetik egymást.

A gazdasági és gazdálkodási gyakorlati ismeretekkel bírók mellett (államháztartási, vállalkozási terület szabályrendszerét ismerő), legyen egészségügyi, szociális, oktatásügyi, informatikusi kiegészítő diplomával rendelkező, a beruházások, felújítások szakmai tartalmának ellenőrzéséhez értő, e területen szerzett diplomával, szakképesítéssel bíró szakember, humánpolitikai feladatokban járatos szakember. Fontos lenne jogi végzettségű szakember alkalmazása a belső ellenőrzési szervezeti egység számára, tekintettel egy-egy ellenőrzéshez kapcsolódó joganyag mennyiségére, kiemelten munkajog, egy-egy ellenőrzött időszakban (mely esetenként 4 évet is felölel) végbement jogszabályváltozás kezelése miatt.

A Hivatalban foglalkoztatási jogviszonyban lévő belső ellenőrök képesítésének és munkavégzésének meg kell felelnie az Áht.-ben, a költségvetési szervnél belső ellenőrzési tevékenységet végzők nyilvántartásáról és kötelező szakmai továbbképzéséről, valamint a költségvetési szervek vezetőinek és gazdasági vezetőinek belső kontrollrendszer témájú továbbképzéséről szóló 28/2011. (VIII. 3.) NGM rendelet 1/A. §-ában és a Bkr. által a tevékenység végzésére vonatkozó előírásoknak, azaz, a teljesség igénye nélkül, teljesülni kell az alábbiaknak:

- belső ellenőrzési tevékenységet csak jogszabályban meghatározott végzettségű és az államháztartásért felelős miniszter engedélyével rendelkező (Áht 70. § (4) bek.), regisztrált és nyilvántartásba vett (Áht 70. § (5) bek.) személy végezhet,
- a 2 évente kötelező, a költségvetési szervnél belső ellenőrzési tevékenységet végzők nyilvántartásáról és kötelező szakmai továbbképzéséről, valamint a költségvetési szervek vezetőinek és gazdasági vezetőinek belső kontrollrendszer témájú továbbképzéséről szóló 28/2011. (VIII. 3.) NGM rendelet szerinti ÁBPE továbbképzési kötelezettségének teljesítését
- a belső ellenőrök funkcionális és szakmai függetlenségének,
- kockázatelemzésen alapuló éves ellenőrzési tervek készítésének,
- teljesülni kell Belső Ellenőrzési Kézikönyv elkészítésének, és az időszakos felülvizsgálatának, az államháztartásért felelős miniszter által kiadott módszertani útmutató figyelembevételével,

- az éves ellenőrzési tervnek megfelelő ellenőrzések Belső ellenőrzési Kézikönyv tartalmi és formai előírásai szerinti lebonyolítását,
- az elvégzett ellenőrzések, az elfogadott javaslatok és a megtett intézkedések nyilvántartását, ellenőrzések eredményének nyomon követését (monitoring),
- a munkavégzés során be kell tartani az államháztartásért felelős miniszter által közzétett Etikai Kódex előírásait,
- biztosítani kell a Belső Ellenőrzés Szakmai Gyakorlati Nemzetközi Normáinak (IIA Normák) és a Magyarországi államháztartási belső ellenőrzési standardoknak való megfelelést.

A feladat eredményes ellátásához bizonyos személyi kompetenciák teljesülése szükséges. Személyükben alkalmasnak kell lenniük az alábbiakra:

- Feddhetetlenség és tisztesség; a munkavégzés és a magánélet során is, nem vesz részt olyan tevékenységben amely személyét, munkáltatóját negatív színben tünteti fel.
- Függetlenség; önálló munkavégzésre alkalmasság,
- Objektívitas; tárgyilagosság az ellenőrzés során tapasztaltakat azok eredményessége, nem módszere szerint ítéli meg,
- Egyéni tárgyilagosság; figyelem az egyéni összeférhetlenségére,
- Igényesség; kellő szakmai gondosság az ellenőrzés során és a megállapítások, következtetések és javaslatok bemutatásában,
- Rendszerszemléletű gondolkodás; nem egyes eljárásokat vagy folyamatokat az azokban fellelt hibák és eredmények alapján, hanem azok rendszerét a vizsgált szervezet egészének működésében rejlő kockázatokat kell értékelni, példák alapján,
- Folyamatos szakmai fejlődés; képesség a folyamatos szakmai megújulásra, új ismeretek elsajátítására, új szakmai kompetenciák megszerzésére,
- Bizalmasság; a tudomására jutott információk megbízható kezelése,
- Kommunikációs készség; írásbeli és szóbeli kommunikációs készség az eredmények ismertetése és megértetése céljából;
- Együttműködés; jó munkakapcsolat az ellenőrzött szerv alkalmazottaival és kollégáival is, készség az új információ összegyűjtése, összegzése, megosztása és továbbadása iránt,
- Őszinteség; a „nem megfelelés” közlése is történjen meg
- Célszerű szakmai gyakorlati és képzettségi kompetenciák:
 - Felhasználói szintű informatikai ismeretek (word, excell, internet, jogtár, cégtár)
 - Informatikai biztonsági ismeretek
 - Államigazgatási, hivatali gyakorlat 2-5 év
 - Költségvetési gazdálkodási ismeretek,
 - Integrált gazdálkodási program ismeret

Speciális szakmai gyakorlat és ismeretek;

- Egyedi: főkönyv, pénztár, tárgyeszköz kezelő
- Speciális: élelmezési, leltározási, gépjármű nyilvántartás
- Jogi; polgári, szerződéskötési és lebonyolítási, szociális, gyermekvédelmi, oktatási-nevelési, egészségügyi, vagyongazdálkodási,
- Beszerzési, közbeszerzési
- Építés-beruházási
- Szállítványozás, szállítás

- Adó
- Közszolgáltatás
- Kötelező 5 év szakmai gyakorlat

A **belső ellenőrzés munkatársainak képzettsége, gyakorlata biztosítja az alkalmassági követelményeket, a tervezett ellenőrzési feladatok elvégzéséhez, a létszámellátottság azonban nem elegendő, az egyik belső ellenőr szerzett immunhiány, és mint idén kiderült a másik fibromyalgia krónikus betegséggel küzd. Ezek a betegségek kockázatot jelentenek a stressz tűrőképességben és a folyamatos munkaterheltségben egyaránt.**

A kötelező nyilvántartások – ellenőrzött szervezetek, szervezeti egységek, ellenőrzések, ellenőrzési napok, javaslatok, intézkedések, egyéni ellenőrzési nap – adattartamának folyamatos rögzítéséhez, az ellenőrzöttek részéről igényelt figyelem felhívás feladataikra az ehhez szükséges kommunikáció és segítség megadásához, belső ellenőrzés által végzett kockázat elemzéshez, minőségbiztosításához. A nyilvántartások adattartalmát minimalizáltuk, de mivel elsődleges a vizsgálatok lebonyolítása ezekre a hivatali adminisztrációs rendhez képest többlet, de kötelező feladatokra tervezett időkeret nem teljesíthető. Ezek a feladatok az évvégén és év elején feltorlódnak és zavart okoznak a szervezett működésben.

A **belső ellenőrzésnek szüksége van** – jelen feladat nagyság mellett is – **egy fő belső ellenőri asszisztensre**, a hivatali – juttatások elszámolása, távollétjelentések - ellenőrzési adminisztráció, iratkezelés - irattározás és a nyilvántartások vezetésének, a kapcsolattartás részbeni ellátására, aki e mellett a vizsgálatok előkészítésében és egyes vizsgálatokban is hasznosíthatná képességeit.

A Hivatal belső ellenőrzési szervezete részére a Hivatalvezető biztosítja az Áht 70. §, Möt 119.§ és a Bkr. III. fejezet 8. szakasza szerinti szervezeti és funkcionális – módszertan, végrehajtás, következtetések, stb - függetlenséget. A Hivatal operatív működtetési, irányítási feladataiban való részvétel igénye nem fordult elő.

2016. évi éves ellenőrzési jelentés

I. A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása (Bkr. 48.§/a)

A Nemzetgazdasági Minisztérium közzé tett belső ellenőrzési kézikönyv mintája alapján BECS aktualizálta Belső Ellenőrzési Kézikönyvét. Az átdolgozott **BEK jóváhagyása a 19/2014. (VIII.01.) számú jegyzői intézkedéssel** megtörtént.

Az új kézikönyvben már az összes elkészítendő dokumentáció és nyilvántartás mintája szerepel. Az aktualizálás során figyelembe vettük, a 2013-as ÁSZ vizsgálat alapján, további frissítések szükségességét is. A nyilvántartások kialakításánál és vezetésénél is figyelembe vettük az ÁSZ észrevételeit. Az ellenőrzési jelentések megállapításainak hasznosításának, az ellenőrzést követő intézkedések elrendelésének, monitorozásának szabályait a bkr rendelkezései alapján a BEK tartalmazza.

Az éves belső ellenőrzési jelentések keretében évente átfogó önértékelés készül.

Az Önkormányzatnál 2016. évben végrehajtott vizsgálatok összetétele

Ellenőrzés fajtája	Áthúzódó 2015-ről	Tervezett idő terhére	Tartalék idő terhére	2016. Összesen	Áthúzódó 2017- re
Rendszer	1	1		2	2
Szabályszerűségi		3		3	2
Pénzügyi		2		2	2
Feladat típ. (K.H.)					
Utóellenőrzés					
Tanácsadás					
Teljesítmény					
Összesen:	1	6		7	6

A fenti táblázatból látható, hogy a terv 2 rendszer-, 3 szabályszerűségi és 2 pénzügyi ellenőrzésre terjedt ki, melyek hat szervezetet érintettek.

A 2016. évben egy híján megtörtént a tervezet vizsgálatok megkezdése, egy esetben lezárása a jelentés tervezet kiadásával, az egyeztetések elvégzésével, intézkedések jóváhagyásával, a 2015. évről áthúzódó szervezet (FEVIX) rendszer vizsgálata és egy vizsgálat lezárása 2017. 02. 06-al történt meg.

A munkaterv végrehajtása során nehézséget okoz létszám helyzet, kettő-három éves gazdálkodási ciklusonként az Önkormányzat és a Hivatal felügyelete alá tartozó gazdálkodókat (kötségvetési és vállalkozási), sőt a Hivatal szervezeti egységeit a BECS nem képes vizsgálni, a jogszabályi és módszertani követelmények betartásával. A rendszer vizsgálatok a teljes működés és gazdálkodás külső és belső szabályozási környezetének megfelelő belső szabályozásának, folyamatainak, azok változásainak, a vizsgált időszak szerinti éves bontású, a kialakult gyakorlat szerint négy-öt évet érintő ellenőrzését jelenti. Ez rendkívül nagy munkateher, hiszen nagy tömegű dokumentáció, analitikus és szintetikus nyilvántartás adataira, azok bizonylataira, vonatkozó megalapozott megállapítás csak a működést érintő jogszabályok ismeretében tehető.

Megállapításunk szerint a gazdálkodó szervezetek alapidokumentumait, belső kontrollkörnyezetét, és kontrolltevékenységeit érintő megállapítások nem egyediek, az a többségüket érintik, ezek elhárításában és az egyes intézményekben legjobbnak ítélt kontrolltevékenységek gyakorlatának többi szervezettel való megismertetésében a fenntartó képviselőjében eljáró szervezeti egységek segítséget nyújthatnak.

A gazdálkodó szervezetek és szervezeti egységek működési kockázat növekedésében szerepet játszhat a jogszabályi változások követésének elmulasztása, az új integrált gazdálkodási informatikai rendszer megismerésének hiánya, illetve mindezekben az operatív munkaterhelés nagysága esetleg a munkatársak kiválasztásának feltétel rendszere. Ezekben a problémákban a meglévő munkatársak tudásának korszerűsítésére, bővítésére, célzott akár a vezetők által összeállított személyes képzési terv alapján kiadott kötelezések illetve az új munkatársak kiválasztási jellemzőinek módosítása, egyfajta Humán kontroll (megkérdezés), illetve a már bekövetkezett hiba folyamatában feltárására indikátor (jelzőszám) rendszer monitorozása (figyelése), beszámoltatás segíthet.

A szervezett működés biztosítását – a belső kontroll környezet (szabályzatok, munka utasítások) folytonos korszerűsítését felügyelő, belső kontroll felelősi munkakör kialakítása segítheti.

Az ellenőrzéseknél a javaslatokat a vonatkozó nemzetközi és hazai standardok szerinti – kiemelt, átlagos, csekély jelentőségű - kategóriákba soroltuk, kialakítottuk az ajánlás kategóriáját, amelyre, mivel a helyi vezető intézkedési jogkörét, költségvetési lehetőségét meghaladja nem kötelező intézkedésben válaszolni.

A tárgy évben a javasolt és végrehajtott intézkedések száma, 4 db-al tér el. Az elmaradás oka jogszabályváltozás miatti feladat változás, a módosulást a hivatalvezetés jóváhagyta.

Az előző évről áthúzódó végre nem hajtott intézkedések száma 4 db-ról, 1 db-ra csökkent, ez a roma koncepció kialakítása. Ez évben az intézkedésre kötelezettek nem kértek határidő módosítást.

I.1. Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése (Bkr.48. § a) pont aa) pontja)

I.1.1. A tervezés minőségének utólagos értékelése: az ellenőrzési terv teljesülése, az ellenőrzések összesítése

A 2016. évben tervezett ellenőrzések összeállításánál is a létszám kapacitáskorlátja, 3 fő volt a meghatározó. A tervezett ellenőrzések végrehajtására 420 ellenőri napot állítottunk be. Az ellenőrzési terv tartalmazta a 2015. évről áthúzódó feladat, FEVIX Zrt, további 36 nap időigényét.

Elkészült – terv szerint – a **FIÜK feladat bővülésének** vizsgálata és a jelentés egyeztetése az eredetileg **tervezett 36 napon belül 24 ellenőri nap ráfordítással**. Az tájékoztatásul a PeB részére betérjesztésre került, FIÜK intézkedési terve jóváhagyásra került.

A terv végrehajtása során a **FEV IX Zrt**, 2015. október 28-án megnyitott vizsgálatra a **tervezett 70 nappal** szemben jelentősen elcsúszott, bár a helyszíni vizsgálat 2015. november 02.-vel megkezdődött.

A vizsgálatot végzőknek (2 fő), 2015. 10. 28 - 12. 31. között 25 nap kieső ideje volt, melyből 9 nap volt a beteg szabadság, a felhasználás így 45 nap volt. (A 2016. január 01-től 2016. 12.31.-ig 149 nap volt távollét, melyből betegállomány, szanatóriumi kezelés 74 nap volt. 2017. 01. 01.-03. 31 között már 49 nap betegállományt teljesítettek.) A kollégák krónikus betegségei - immunhiány és fibromyalgia – úgy tűnik súlyosbodnak.

A jelentés elkészítésére a munkaidő ráfordítás **280 nap** volt az szemben az eredetileg 2015. évben **tervezett 70 nappal** szemben, melyen felül **36 ellenőri nap** teljesülhetett volna a 2016. évben. A jelentés kiadására 2017. február 06-al került sor.

A 2016. év 01.-09.hónapja között a kieső munkaidő időarányosan jelentősen meghaladta a Belső ellenőrzési tervben meghatározottat 156 nap mértéket, melyben jelentős mértékű volt a beosztott ellenőrök által igénybe vett 66 nap betegség miatti távollét.

A **FESZGYI** vizsgálat 2016. 04. 14-el megkezdődött, a helyszíni vizsgálat 2016. 07. 13-án lezárult, de a jelentést a vizsgált szervezettel kialakult jó kapcsolat ellenére munkaanyag formájában sem mutatta be a vizsgálatot megbízott belső ellenőr. A le nem zárt FESZGYI vizsgálatához **95 ellenőri nap** volt a felhasznált idő.

A helyszíni vizsgálatra és a jelentés elkészítésére a munkaidő ráfordítás a tervezett 52 nappal szemben 2016. április 14-től számított 95 nap volt. Jelenleg a jelentés tervezet elkészítése folyik, melyet követ a vizsgált szervezettel az egyeztetés, ami további ellenőrzési időt igényel.

Az elfogadott terv fentiek miatti módosítására a Bkr 31.§ 5. pontja szerint a Belső ellenőrzési vezető javaslata alapján a Hivatalvezető 2017. 10. 03-ával intézkedett.

A feladatok nem teljesültek, a FEV IX, FIÜK és FESZGYI helyszíni vizsgálatára fordított idő 274+24+95 nap volt.

A belső ellenőrzés **jogszabályi kötelezésen alapuló feladatainak** ellátására, **a terv változatlan** a nettó ellenőri kapacitás 21 %-át, 121 napot állítottunk be. Ezek közé tartozik például: kockázat elemzés; éves és stratégiai terv kidolgozása; éves ellenőrzési jelentés elkészítése; a Belső Ellenőrzési Kézikönyv aktualizálása; belső ellenőrzési vezetői feladatok ellátása; teljesítménykövetelmény és értékelés. Ezekben a tevékenységeken belül továbbra is legnagyobb arányt a kockázat elemzés, éves terv összeállítása, a stratégiai terv felülvizsgálata adja, valamint a belső ellenőrzési vezetői feladatok ellátása.

A tevékenységeken belül az ellenőrzéssel kapcsolatos adminisztratív feladatok, így az intézkedések monitoringja, a kockázat elemzés, éves terv összeállítás, a stratégiai terv felülvizsgálat adminisztrációs feladatainak ellátása.

Az **egyéb tevékenységekre** 15 napot terveztünk **ez változatlan**, a rendelkezésre álló kapacitás közel 2,5 %-ában, a jelenléti ívek, szabadság, távollét vezetése, stb. ebben mint a belső ellenőrzés hivatali szervezeti feladatok ellátását segítő tevékenység jelenik meg.

A 2016. évi terv sem kellően alábontott, mivel nem voltam tudatában a szervezeti egység vezetőikkel való kapcsolattartás, segítségnyújtás szükséges és egyes esetekben elvárt segítségnyújtás nehézségeivel – az érdektelenség miatti ismételt figyelem felhívásokról, általuk megírt szöveg értelmezéséről, a jelentés szövegszerű megfogalmazásán át, az EXCELL program felhasználói támogatásáig.

A tervezési adatok pontosabb becslésének érdekében a 2015. évben kialakított egyes ellenőrzések időszükségletének ellenőrnkénti és feladat típusonkénti nyilvántartását továbbra is alkalmazzuk, így később pontosabb adatokkal rendelkezhetünk az utómunkálatok; az egyeztetések, az intézkedési tervek kidolgozásának és az intézkedések végrehajtásáról szóló jelentések bekérésével kapcsolatos utómunkálatok, monitorozás idő szükségletére vonatkozóan, amennyiben a felelősök pontos adatokat rögzítenek.

I.1.2. A tárgyévve vonatkozó éves ellenőrzési terv teljesülése és a tervtől való eltérések

Elkészült – terv szerint – a **FIÜK feladat bővülésének** vizsgálata több a KLIK-el való együttműködésből adódó, az önkormányzatra illetve FIÜK-re háruló kockázatot tárt fel.

Az önkormányzat, az iskolák pedagógiai programján alapuló éves munkatervében (tantárgyfelosztás, tanmenet, óraterv) és ennek alapján KLIK költségvetésében szerepeltetni szükséges, tankerületének szakmai és gazdasági szervezetének felügyelete alá tartozó feladatokat - szakkörök, szakmai táborok és vetélkedők, kihelyezett (Állat és növénykert, Csodák palotája, múzeumok) tanórák belépő jegyei, bérletei, kézműves foglalkozások, vendég előadók honoráriumai, ajándéka - finanszírozott.

Ténylegesen az egyes iskolák számára, pedagógiai célok megvalósítására nyújtott **támogatások KLIK gazdasági szervezetén kívüli kezelése miatt, az önkormányzat által köznevelésre illetve közoktatásra fordított költségvetési kiadásokat, ezen kormányzati funkció, kimutatott összegek összesített nagysága nem tartalmazza nemzetgazdasági szinten.**

A pótlólag átvett feladatok esetében hasonlóan nincs rendelkezés a kihelyezett tanórákra és egyéb pedagógiai programokra történő diák szállítások közzétételéről (mire, hány fő, honnan, mikor) ezek esetében a rendelés és lemondás rendszere is szabályozatlan, így előfordul, hogy a késedelmes igény közlése többlet pénzfelhasználást okoz.

A nyári és napközis táborok turnusainak finanszírozását az önkormányzat által önként vállalt feladatot – táborok működtetése - túlteljesítve FIÜK-ön keresztül végzi. A táboroztatás ideje alatt a pedagógusok a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rend 3. § (6) bek szerinti tanuló felügyeletet látják el, tanítás nélküli munkanapon, felügyelő tanári és program felelősi feladatokat látnak el.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló **20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 3.§ (6)** szerint; „Az óvodai nevelés nélküli munkanapon, az iskolai **tanítás nélküli munkanapon** és a kollégiumi foglalkozás nélküli munkanapon - a szülő igénye esetén - az óvoda, az iskola és a kollégium ellátja a gyermek vagy kiskorú tanuló felügyeletét.”

A táboroztatás szervezője a küldő iskola v. TKK vezetője, az, aki kijelöli a program felelőst és segítőt, intézkedik a helyben szokásos közzétételről, az érdeklődők jegyzékbe vételéről, a kedvezményezett résztvevők kiválasztásáról. A tábor vezetőit, nevelőit az iskolák jelölik, itt szervezik a programokat és a táborozásban résztvevőket is.

A táboroztatásban résztvevők csoport beosztása, a táboroztatás ideje alatti programok megszervezése - nevelési, oktatási, kulturális és sport tevékenységek - összeállítása, a programok megvalósításáért felelős (táborvezető) és résztvevő személyek (felügyelő tanárok, kísérők) kiválasztása, alkalmazása, feladatellátásuk feltételeinek meghatározása és biztosítása (utazás, szállás, étkezés, sport és egyéb segédeszközök), tevékenységük szakmai és egyéb felügyelete, részükre díj fizetés és annak számfejtése **nincs az önkormányzat feladatai között és nem is végzi azokat el.**

A nyári és napközis táboroztatás alkalmával foglalkoztatott pedagógusok illetményén felüli ügyelet díja helyett, megbízási szerződés díjának számfejtését, hóközi kifizetését FIÜK végzi, a kincstári program általi jelentős adatigény rögzítésével.

Az eddigi gyakorlat szerinti eljárás szerint a pedagógusok a FIÜK általi további jogviszonyú foglalkoztatásának költségei lényegesen meghaladják a Testület által jóváhagyott összeget, mivel ide kell számítani az utazás, szállás, humánpolitikai szolgáltatás, eseti dologi kiadások, bérszámfejtés, számviteli szolgáltatás költségeit is. Nem tisztázott a táborozók (gyermek, felnőtt) felelősség és balesetbiztosítottságának helyzete.

Az ellátandó feladat és annak feltételei, megbízottak juttatásainak biztosítása nem mindenben felel meg a megbízási jogviszony ismérveinek. KLIKK dolgozói táboroztatással megbízása magas kockázatot képvisel, munkaügyi vagy NAV ellenőrzés esetében FIÜK közalkalmazotti vagy munka jogviszonyú alkalmazottainak minősülhetnek.

A programok esetében a szervezők részéről rendszeresen felmerülnek – részletes rendelkezés hiányában - előre nem látott (pedagógiai anyag, eszköz), FIÜK számára kezelhetetlen költség igények, melyekkel a szervező táborvezetők meg sem keresik KLIK helyi szervezetét.

FIÜK nem jogosult ellenőrizni, hogy a táboroztatás alkalmával foglalkoztatott pedagógusok az iskolai tanítás nélküli munkanapon jogszerűen vannak-e távol munkahelyükről.

FIÜK, jelentés javaslataira tett intézkedési terve jóváhagyásra és megvalósításra került. A jelentés tájékoztatásul a PeB részére beterjesztésre került

A **FEV IX Zrt**, 2011. - 2014. évi tevékenységének, gazdálkodásának rendszerellenőrzéséhez felkészülés több éves archivált hivatali anyag, esetenként már hatálytalan illetve egyes években többször is változó jogszabályok, valamint Zrt belső utasításainak megismerése is jelentősen meghaladta a szokásos felkészülési időszükségletet. További lebonyolítási nehézséget jelentett, a Zrt vállalkozási szemléletű gazdálkodásának eltérése a megszokott költségvetési rendtől, mind a pénzforgalom, mind a számvitel területén.

A vizsgálat során négy alkalommal vált szükségessé a megbízó levél illetve vizsgálati program módosítása, a betegségek, illetve egyéb elfoglaltságok miatti távollét okán.

A **FESZGYI** helyszíni vizsgálata 2016. 04. 14 - 07. 13-között lezárult, de a jelentés tervezetét munkaanyag formájában sem mutatta be a vizsgálattal megbízott belső ellenőr.

A módosított terv alapján a Belső Ellenőrzési Csoporton belüli egyeztetések utáni egyéni munkatervek szerint, a folyó vizsgálatok jelentéseinek lezárása mellett elvégzendő feladatok :

Egy fő elkészíti

- a 2015. évi zárszámadás, vizsgálat kezdete 2016. 10.20 volt,
- a 2016. évi eredeti költségvetés vizsgálatát, melynek kezdete 2016. 10.20 volt,

Egy fő elkészíti:

- a Vagyonkezelési Iroda vizsgálatát melynek kezdete 2016. 10.27 volt.

2017. évre áthúzódó vizsgálat:

- a Városüzemeltetési és Felújítási Iroda vizsgálata nem kezdődött meg.

I.1.3. A belső ellenőrzés alkalmazta-e a belső ellenőrzési kézikönyvben foglaltakat?

A Nemzetgazdasági Minisztérium közzé tett belső ellenőrzési kézikönyv mintája alapján BECS aktualizálta Belső Ellenőrzési Kézikönyvét. Az átdolgozott **BEK jóváhagyása a 19/2014. (VIII.01.) számú jegyzői intézkedéssel** megtörtént.

A kézikönyv újabb aktualizálásra szorul jogszabály változás és az államháztartásért felelős miniszter által idén kiadandó módszertani útmutató alapján.

Az éves belső ellenőrzési jelentések keretében átfogó önértékelés készül.

Az **ellenőrzések, javaslatok és az intézkedések nyilvántartásai** a belső ellenőrök által használt közös meghajtón kialakított digitális mappa rendszerben elérhetőek. Feltöltésük a 2015. évtől a vizsgálatvezetők feladatkörébe került az általuk teljes felhatalmazással és jogkörrel vezetett vizsgálatok adatainak rögzítése a végrehajtás sorrendjében kell megtörténjen.

Ez a feladat a közvetlenül ellenőrzésekre fordítható időt csökkenti kiegészítő létszám hiányában, hasonlóan az ellenőrzésekhez kötődő intézkedések nyomon követéséhez az éves monitoring tevékenységhez.

A **belső ellenőrzés stratégiai terve** a 2017. - 2020. évekre, az ellenőrzés szakmai követelményeinek fejlesztését szem előtt tartva nagyobb hangsúlyt fektet a rendszervizsgálatok helyett a téma jellegű vizsgálatokra, figyelemmel a rendelkezésre álló ellenőri létszám korlátaira. A hivatalvezetés által 2016 decemberében 05-ével került elfogadásra.

Az **éves ellenőrzési terv** előzetes kockázat elemzésen alapszik, amely tartalmazza a kézikönyv által megkövetelt tartalmi elemeket. A kockázat elemzés a gyakorlathoz igazodva, a Belső Ellenőrzési Kézikönyv előírásai, az abban rögzített módszertan alapján készült.

A vizsgálatvezető által készített **ellenőrzési program** minden esetben tartalmazta a vizsgálat tervezett időszükségletét. A tényleges időszükséglet év végén került megállapításra. Nyitó megbeszélésekre minden esetben sor került, záró megbeszélést tartására csak az ellenőrzött nemleges záradéka esetén kerül sor, amely azonban 2013. év óta nem fordult elő.

A bizonyosságot adó dokumentációk minden esetben az archiválásra került ellenőrzési dokumentáció részét képezték. az adatszolgáltatásról „Teljességi nyilatkozat” minden esetben bekérésre került és a jelentés-tervezetek mellékletét képezte. A jelentések írásba foglaltak, azok külön fejezetként vezetői összefoglaló részt tartalmaznak.

Minden ellenőrzés során vizsgáljuk az előző ellenőrzés javaslatai alapján készített intézkedési tervben foglaltak tényleges végrehajtását, erre azon esetekben nem kerül sor, amikor hosszú idő (5 évnél több) eltelt az előző ellenőrzés óta. Az ellenőrzések végrehajtása során érvényesültek a kézikönyvben foglaltak, a belső ellenőrök tevékenységük során betartották a BEK- ben rögzített, **szakmai és etikai** (feddhetetlenség, tárgyilagosság, pártatlanság és titoktartás) **követelmények**, az ellenőrzések végrehajtásának, és a helyszíni ellenőrzés követelményei. A kézikönyv tartalmaz mintát a munkalapokra vonatkozóan., de azok nincsenek használatban.

A **jelentés tervezetek** megküldésre kerültek a Jegyzőnek, az ellenőrzött szerv vagy szervezeti egység vezetőjének.

A jelentéstervezetek minden esetben „Realizálási záradék”-al ellátottak, amely igazolja megismerésüket és az ellenőrzött részéről az intézkedési és arról a beszámolási kötelezettség teljesítésének előírását, a mulasztás lehetséges következményét.

A **lezárt jelentés** az ellenőrzött szerv vagy szervezeti egység vezetőjén túl a területér felelős alpolgármesternek, intézmények esetében, eseti jegyzői rendelkezés alapján a szakmai felügyeletet gyakorló Iroda (HUSZI) vezetőjének kerül megküldésre. A Hivatal által önként vállalt feladatként a vizsgálatról készített vezetői összefoglaló a Pénzügyi ellenőrző Bizottság soros ülése elé kerül tájékoztatásul.

Az **intézkedési tervüket** az ellenőrzött, illetve az ellenőrzéssel érintett szervezetek vezetői általában határidőre elkészítették, bár néhány esetben – általában kezdő intézményvezető esetében - többszöri személyes megbeszélés után is szövegszerű segítséget nyújtottunk.

Intézkedési terv felülvizsgálata során három esetben kellett azt elutasítani, a javítás után azokat is felterjesztettük jóváhagyásra.

A **monitoring** körében év közben és különösen év végén ellenőrizzük. Az intézkedési tervek megvalósulását a vizsgálatokat követően kiadott intézkedések végrehajtását visszamenőleg felülvizsgáltuk. Sajnálatosan több gazdálkodó szervezet vezetője elmulasztotta jelentési kötelezettségének számon tartását és azt megtenni az az utolsó intézkedést követő 8 napon belül, az intézkedések végrehajtásáról a beszámolást határidőre nem teljesítőket felszólítottuk a hiánypótlásra.

Ez esetekben is többször kellett megbeszélést tartani, szövegszerű segítséget adni. Két gazdálkodó jelentési kötelezettségére felhívásunkat követően kért intézkedési határidő, azaz intézkedési tervmódosítást, amelyek elbírálása további ellenőrzésre fordítható időelvonással járt.

Az **intézkedési tervek módosítását** – három esetben - a hivatalvezető eseti 2015. évre vonatkozó felhatalmazása alapján a belső ellenőrzési vezető hagyta jóvá a „jegyző jóváhagyásával” megjegyzés alkalmazásával.

Ez a feladat a közvetlenül ellenőrzésekre fordítható időt csökkenti kiegészítő létszám hiányában, hasonlóan az ellenőrzések, javaslatok és az intézkedések nyilvántartásai vezetéséhez, a digitális és ügyirat alapú mapparendszer kezeléséhez.

A Bkr. előírása szerint a Belső Ellenőrzési Vezető javaslatára a Jegyző hagyta jóvá, az intézkedési tervekben foglalt feladatok megvalósulásáról készített beszámolókat.

Az ellenőrzési jelentések eredeti példányaikat tartalmazó ügyiratait a központi irattárba helyezzük, ebben sajnos 2013. évig visszaható elmaradásunk van. Egy másolati és munka példányuk a Belső Ellenőrzési Csoport szobájában kerül elhelyezésre. Ez utóbbiak tartalmazzák a vizsgálatot alátámasztó egyéb dokumentációkat (pl. szerződések, korábbi ellenőrzési jelentések másolatai) is.

A BECS irattárából a 10 évnél régebbi duplum dokumentumokat megsemmisítésre átadtuk a központi irattárnak.

I.2. A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők (Bkr. 48. §/a pont)

I.2.1. Az ellenőrzések személyi feltételei

A Jegyző közvetlen irányítása alá rendelt három álláshellyel rendelkező Belső Ellenőrzési **Csoporton keresztül látja el Budapest Főváros IX. kerület Ferencvárosi Polgármesteri Hivatala saját állományába tartozó - regisztrált belső ellenőr - köztisztviselőkkel látja el a Bkr.-ben foglalt belső ellenőrzési feladatait.** Az ellenőrzésekbe megbízott külső szakértő bevonására nem került sor. Az adminisztrációs, ügyiratkezelési, adatrögzítési feladatokat a belső ellenőrök látják el az éves időkeret terhére.

BECS vezetését 2015. február 01-től ellátó belső ellenőrzési csoportvezető nyugdíjazása 2018. május 05-el esedékes.

I.2.2. A belső ellenőrzés tárgyi feltételei

A szolgáltatási és dologi igényünk folyamatosan kielégítésre kerül, irodaszer **ellátásunk folyamatos**.

Az eredeti iktatott iratanyagot a központi irattár fogadja. Az ellenőrzési adatok informatikai tárolása a rendelkezésre álló eszközökkel megoldott, **az eszközök és üzemeltetésük biztosítása fennakadás nélkül történt**.

A 2012-2016. évi stratégiai ellenőrzési terv 2014. évi módosítása során, a három fő belső ellenőr számára, a 2015 évre igényelt, helyszíni vizsgálatok alkalmával nagy segítséget jelentő informatikai fejlesztés (laptop) **megtörtént, azonban ezzel a lehetőséggel a beosztott belső ellenőrök nem éltek, a laptop használata helyszíni ellenőrzési gyakorlatukba nem épült be.**

Az irodában üzemelő közös „B” meghajtón elhelyezett ellenőrzési könyvtár mapparendszere elérhető valamennyi kolléga számára, ezért az iratminták, segédletek, szakmai anyagok módszertani útmutatók a folyamatban levő **ellenőrzések anyagainak elérhetősége könnyebb lett.**

A közös meghajtón levő ellenőrzési mappa rendszer struktúrája, a hivatali és belső ellenőri iratminta tár **megújításra** került, megfelelő használata esetén a munkavégzéshez alapvetően szükséges, az aktuális és archív adatok elérése célzottabb és gyorsabb lehet.

Az un. közös meghajtón belül kialakításra került a szakmai anyagok tárolására iratmintáktól, a módszertani segédletig 9.-15. sorszámig – egy-egy almappa. Továbbra is elérhető számunkra a hivatali közös könyvtár (F) és jogtár **hozzáférést kaptunk a cégtárhoz** is megkönnyítve információhoz jutásunkat.

Az internet, a GLPI és a levelező rendszer és a hálózat általában megbízhatóan, jó sebességgel működik.

I.2.3. A belső ellenőrök képzettségi szintje és gyakorlata (Bkr. 11.§.), a végzettség konkrét megnevezésével

A Belső Ellenőrzési Csoport valamennyi tagja rendelkezett a Bkr-ben és a 29/2012. (III.7.) Kormányrendeletben előírt kötelező végzettséggel és regisztrációval, közigazgatási szakvizsgával.

Név	Beosztás	Legmagasabb végzettség	Szakirányú végzettség
Lentiné Domján Edit	belső ellenőr, ellenőrzési vezető	Szociál pedagógus	Pénzügyi-számviteli szakellenőr és mérlegképes könyvelő áht szakirány
Nagy Erika	belső ellenőr	kereskedelmi üzemgazdász	pénzügyi szakközgazdász
Nagy Zsigmond József	belső ellenőr	vegyipari gépész üzemmérnök	Közigazgatási szakokleveles mérnök

A BECS szervezetében foglalkoztatott belső ellenőrök, a csoport minden tagja rendelkezik 10 év feletti illetve azt megközelítő ellenőrzési és vezetői gyakorlattal.

I.2.4. A belső ellenőrök rendszeres képzései 2015-ben (önképzés, továbbképzés)

Alapvető elvárás, hogy az ellenőrzésekkel kapcsolatos naprakész szaktudással a belső ellenőrök rendelkezzenek. Ilyen elengedhetetlen szakképzés az éves számviteli és adójogi szabályok változásának nyomon követése, az EU pályázatok felhasználásának ellenőrzése, közbeszerzési szakismeretek alapjai.

A kötelező belső ellenőri (ÁBPE) képzésen való részvételt és a mérlegképes könyvelők kötelező éves továbbképzését a Hivatal biztosítja az ellenőrök részére.

Az éves képzési terv jóváhagyása a tárgyévet megelőzően 2015. december 03-án történt meg, a **költségek fedezet biztosítása a Pénzügyi Iroda által megtörtént**, a 2014. évi pénzmaradványának terhére.

A Bkr. szerint gondoskodni kell a belső ellenőrök **kötelező szakmai képzéséről**, így **terv szerint** 3 fő belső ellenőr részére 36 ellenőri napot, a bruttó munkaidő 4,6 %-át állítottunk be a tervbe. Ez az idő alkalmat ad évente három alkalommal a Saldo klubtagsághoz kapcsoló szakmai előadásokon való részvételen kívül minden hónapban szakmai konzultációra, valamint a Belső Ellenőrök Társasága által évente 5 alkalommal szakmai konferencián való részvételre is.

Teljesült a SALDO klubtagsághoz kapcsolódó és részben a Belső Ellenőrök Társasága által rendezvényeken való részvétel **9 nap** felhasználással.

Mind három fő teljesítette az **ÁBPE II képzési és vizsga követelményt** a számvitel, a közbeszerzés és IT ellenőrzés szakágakon.

I.2.5. A belső ellenőrzés helyzete

A belső ellenőrzés funkcionális függetlensége biztosított, ami a Polgármesteri Hivatal szervezeti ábrájából egyértelműen kiderül. A függetlenséget alátámasztja a napi működés is, amely során a Jegyző az egyetlen olyan vezető, aki a belső ellenőri tevékenység függetlenségének és a Bkr. előírása megtartása mellett szakmai utasításokat ad, vele a helyi szokások szerint konzultatív a kialakult kommunikációs kapcsolat. A belső ellenőrzési tevékenységet akadályozó, operatív feladat ellátására vonatkozó rendelkezés nem volt.

Az éves ellenőrzési feladatok végrehajtása során összeférhetetlenség nem állt fenn. Az ellenőrzés alá vont hivatali egységek és önkormányzati intézmények a vizsgálatok során együttműködést tanúsítottak, a vizsgálatokat nem akadályozták, az adatszolgáltatások megtörténtek.

Az intézkedési tervek teljes végrehajtásával kapcsolatos készrejelentések beérkezése érdekében a belső ellenőrzés folyamatos monitorozást folytat, ez az érdemi munkavégzést terhelő többlet feladat kiterjed a szervezeti egység vezetők érdektelensége miatti ismételt figyelem felhívásoktól, a kapcsolattartás során a szükséges segítségnyújtástól (egyes esetekben elvárt segítségnyújtás), az általuk megírt szöveg értelmezésén át, a jelentés

szövegszerű megfogalmazásáig, egyes esetekben az EXCELL program felhasználói támogatásáig.

A tervezési adatok pontosabb becslésének érdekében a 2015. évben kialakított egyes ellenőrzések időszükségletének ellenőrnkénti és feladat típusonkénti nyilvántartását továbbra is alkalmazzuk, így pontosabb adatokkal rendelkezhetünk az utómunkálatok; az egyeztetések, az intézkedési tervek kidolgozásának és az intézkedések végrehajtásáról szóló jelentések bekérésével kapcsolatos utómunkálatok, monitorozás idő szükségletére vonatkozóan.

Nehézséget okoz létszám helyzet és a beosztott belső ellenőrök krónikus betegségei, kettő-három éves gazdálkodási ciklusonként az Önkormányzat és a Hivatal felügyelete alá tartozó gazdálkodókat (kötségvetési és vállalkozási), sőt a Hivatal szervezeti egységeit a BECS nem képes vizsgálni. A rendszer vizsgálatok a teljes működés és gazdálkodás külső és belső szabályozási környezetének megfelelő belső szabályozásának, folyamatainak, azok változásainak, a vizsgált időszak szerinti éves bontású, a kialakult gyakorlat szerint négy-öt évet érintő ellenőrzését jelenti. Ez rendkívül nagy munkateher, hiszen nagy tömegű dokumentáció, analitikus és szintetikus nyilvántartás adataira, azok bizonylataira, vonatkozó megalapozott megállapítás csak a működést érintő jogszabályok ismeretében tehető.

Az oktatási intézmények önkormányzati feladatokból történő kiválásával a belső ellenőrzés munkaterhe nem csökkent, az időközi jogszabályváltozások a feladatok közé emelték a nemzetiségi önkormányzatok gazdálkodásának és működésének és a köztulajdonú gazdasági társaságok belső ellenőrzésének feladatait is.

Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata rendelkezett a nevelési, kulturális és szociális feladatot ellátó intézmények, szervezetek, kezdeményezések és programok egy-egy költségvetési gazdálkodó központi szervezetbe vonásáról (FEBI, FMK, FESZGYI, FIÜK), más esetben egyes egymáshoz hasonló feladatok vállalkozási gazdálkodási körbe kerültek FESZ, FEV IX, FESZOFÉ, az egészségügyi ellátás, vagyonoműködtetés, gazdálkodás és szociális foglalkoztatás körében.

A fenti Önkormányzati intézkedések nem csökkentették a belső ellenőrzés munkaterheit, hanem növelték. Sokkal nehezebb és időigényesebb egy több kötelező és önként vállalt feladatot ellátó „tröszt” feladatainak szabályozását, szabályszerűségét, költségvetési kiadásainak és bevételeinek teljesítését, pénzforgalmát szakmai feladatainak ellátását átlátni-megérteni, ellenőrizni és megítélni, mint egy kisebb, esetleg csak egy vagy két feladatot ellátó szervezetét.

Napjainkban a belső ellenőrzéssel szemben megnöttek az elvárások. Az önkormányzati és gazdálkodó szervezeti beleértve a hivatali feladatellátás összetettségéből fakadóan az ellenőrzési feladatok is összetetté váltak. Ezért a belső ellenőr „mindenhez kell, hogy értsen”: ismernie kell az államháztartás és annak alrendszerei működési, gazdálkodási szabályait, gyakorlati folyamatait, a vállalkozási terület szabályrendszerét, a kapcsolódó jogszabályi előírásokat, a generális jogszabályokon (Ptk., Mt., Kbt., stb.) kívül az egyes ágazatszakai (pl. oktatás, kultúra, egészségügy, stb.), az egyes szakmacsoportra (pl. építőipar, hulladékgazdálkodás, közétkeztetés, stb.) vonatkozó jogi szabályozást.

A szakmai felkészültség és/vagy gyakorlat hiánya komoly ellenőrzési kockázatot hordoz magában: megkérdőjeleződhet a belső ellenőrzés kompetenssége, hitelessége, hogy képes e bizonyosságadó funkciója ellátására.

A belső kontrollrendszer megfogalmazásában megjelenő fokozott követelmények, az IIA ajánlásai a belsőellenőrzés nemzetközi és hazai standardjai (pl. négy szem, bizalmasság, kompetencia elve), a közigazgatásban megjelenő új fogalmak – kockázat, transzparencia, integritás, adatvédelem is a munkaterhek és a kapcsolódó adminisztráció – nyilvántartások – növekedését okozták.

A 2011-2016. évek között a belső ellenőrzéssel kapcsolatos szakmai elvárások (Bkr, stb) mind az ellenőrzések, mind dokumentálásával és monitorozásával, az ellenőrzési folyamat adminisztrációjával kapcsolatban jelentősen növekedtek. A 2010-es évek elején az egyes gazdálkodók ellenőrzésének időszükséglete 22-36 nap volt.

A 2015., 2016. évi gyakorlati tapasztalatink szerint az időszükséglet a költségvetési gazdálkodók vizsgálat megnyitásától a jelentés lezárásáig elérheti (FEBI, Nemzetiségek gazdálkodása, FIÜK) a 95, 63, 58 ellenőri napot, a vállalkozások esetében ennek többszöröse az ellenőrzési időigény. Mérlegelendő, a belső ellenőrzési szervezeti egységben ügyviteli munkatárs alkalmazása, a megnövekedett adminisztrációs teher miatt. (Nem gazdaságos, hogy a közszolgálati törvényben meghatározott táblázat szerinti magasabb bértétel jut az ellenőrök által végzett ügykezelői és adminisztrációs tevékenységekre.)

A Belső Ellenőrzési Csoport ellenőri vezetővel, 3 fős együttes létszáma nem elégséges az ellenőrizendő feladat nagyságához az eddigi elvárások valamennyi gazdálkodónál hézagmentes ellenőrzési időszak, önállóan működő és gazdálkodó szervezeteknél rendszervizsgálat végzése fenntartása esetében.

A Belső ellenőrzési csoport feladatmegosztása létszám igénye az ellenőrzési vezető felül, egy fő az adminisztrációs feladatokat ellátó belsőellenőrzési asszisztens-vizsgálat előkészítő és 4-6 fő belső ellenőr, összesen 6-8 fő.

A folyamatos feladatellátáshoz szükséges humán erőforrás - engedélyezett létszámhoz – legkésőbb a 2018. évben biztosítani kell a tervezett ellenőri munka elvégzéséhez a megfelelő képzettséggel és szakértelemmel rendelkező munkaerő utánpótlását biztosítani kell, ugyanis a **2018. évben két fő belső ellenőr, az egyik a jelenlegi ellenőrzési vezető, aki a munkáltatói jog gyakorlásánélküli csoportvezető, nyugdíjba vonul.**

Az elvégzendő ellenőrzési munka mellett figyelembe kell venni a Belső Ellenőrzési Csoporttal kapcsolatos egyéb tényezőket (pl: adminisztrációs, ügyiratkezelési, iktatási-irattári feladatok, szerződések, egyéb okiratok véleményezése ellátását) is.

Az ellátandó adminisztrációs teher jelentős, mivel a BECS mint önálló szervezet köteles a hivatali ügyrend szerinti működési dokumentumokat előállítani, kiadmányozni és e mellett megfelelni a Bkr. szerint át nem ruházható módon az ellenőrzések, az éves tervezés és előkészítésének, valamint a monitorozás dokumentumait kezelni, azokról, nyomon követésükről elkülönített nyilvántartásokat vezetni.

Jelentős nagyságrendű feladat a hivatali szervezeteknél és a gazdálkodó szervezeteknél az éves ellenőrzési kockázatok felmérése, összesítése és az útmutatók tartalmi és formai követelményei szerinti közreadása, az éves ellenőrzési terv, beszámolás elkészítése, megszerkesztése, véglegesítése, közreadása.

Rendszeres és visszatérő feladat a Belső Ellenőrzési Kézikönyv (BEK) Bkr. szerinti időszakos aktualizálása, a feladatnagyságot érzékelteti, hogy a BEK iratmintákkal együtt 133 oldal.

I.3. Tanácsadó tevékenység bemutatása (Bkr. 48/a)

A 2016. évben ügyként kezelt tanácsadásra nem került sor, több esetben történt központi megkeresés véleményezése, az erre tervezett idő döntő részét a KLIK átalakulása miatti szerződéses kapcsolat kialakításának iratai felülvizsgálata és a kapcsolódó megbeszélések tették ki.

II. A belső kontrollrendszer értékelése az ellenőrzési tapasztalatok alapján (Bkr. 48.§/b)

II.1. A belső kontroll rendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében tett fontosabb javaslatok

Az ellenőrzéseknél a javaslatokat a vonatkozó normák szerinti – kiemelt, átlagos, csekély jelentőségű - kategóriákba soroltuk, kialakítottuk az ajánlás kategóriáját – ezt 2016. évben nem alkalmaztuk - amelyre, mivel a helyi vezető intézkedési jogkörét, költségvetési lehetőségét meghaladja nem kötelező intézkedésben válaszolni.

A működési kockázat növekedésében szerepet játszhatott a jogszabályi változások követésének elmulasztása, az új integrált gazdálkodási informatikai rendszer megismerésének hiánya, illetve mindezekben az operatív munkaterhelés nagysága esetleg a munkatársak kiválasztásának feltétel rendszere. Ezekon a problémákon a meglévő munkatársak tudásának korszerűsítésére, bővítésére, célzott akár a vezetők által összeállított személyes képzési terv alapján kiadott kötelezések illetve az új munkatársak kiválasztási jellemzőinek módosítása, egyfajta Humán kontrol (megkérdezés), illetve a már bekövetkezett hiba folyamatában feltárására indikátor (jelzőszám) rendszer monitorozása (figyelése), beszámoltatás segíthet.

Az Intézmények vizsgálata a belső kontroll rendszer hiányosságaira derített fényt – a szabályzatok aktualizálásának a belső ellenőrzés megkezdését megelőző időszakra időzítése – az elkészült szabályzatok rendelkezéseinek eltérése az intézményi sajátosságoktól, egyes esetekben az alapvető szabályzatok hiányoztak, illetve nem kerültek aktualizálásra.

A humán erőgazdálkodással kapcsolatos feladat ellátás során jogviszonyt megalapozó adatok, dokumentumok, jogviszony igazolás bekérésének és az ebből adódóan, a kezelt adatok alapján a besorolási, átsorolási kockázatok feltárására került sor, esetenként az vezetői megbízás feltételeként Bkr.-ben meghatározott belső kontroll rendszer képzés (ÁBPE) vagy annak ismétlődő tanfolyam elvégzése nem dokumentált

A vásárolt élelmezés szállítójával megkötött szerződés esetenként visszás adatokat tartalmaz, például a dolgozói étkeztetésnek kisebb a nyersanyag normája, mint a óvodás gyerekeké. A vásárolt élelmezés szállítójának szerződés szerű teljesítése (pl.:árú átadás, hulladékkezelés), számla alátámasztása (nem szállító levéllel történik) minden vizsgált esetben kifogásolható. A pénzkezelés és a vásárlási előleg elszámolása nem volt követhető minden esetben, az azonnali prompt beszerzésre biztosított pénzeszköz elszámolása a maximálisan adható (30 nap) határidőben történt meg, nem a beszerzést közvetlenül követően.

Az intézményi vagyongazdálkodás esetében a beszerzett eszközök nyilvántartásba vétel elmaradása tapasztalható volt, FIÜK utólag folyamatosan próbálja a nyilvántartásokat a fellelt vagyon elemekkel összerendezni.

A Belső Ellenőrzési Csoport - utólagos, esetenként több évre visszanyúló vizsgálatait során - továbbra is jelentős hangsúlyt helyez az intézkedési tervek végrehajtására, a megtett intézkedések folyamatos monitorozására, amelyekhez többszöri személyes megbeszélés után szövegszerű segítséget is nyújtottunk.

A Belső Ellenőrzés tevékenysége nem helyettesítheti és helyettesíti a működési folyamatok időszakos és napi folyamatos és folytonos monitorozását, a helyi vezetői felügyeletet és a szakterületek általi ellenőrzést.

II.2. A Belső kontroll rendszer 5 elemének értékelése (Bkr.48. § b) pont bb) pontja)

- a) Kontrollkörnyezet
- b) Kockázatkezelési rendszer
- c) kontrolltevékenységek
- d) információs és kommunikációs rendszer
- e) monitoring rendszer

A **kontroll környezet** működtetésének részeként 2011-ben a Polgármesteri Hivatalnál kiépült egy világos, átlátható szervezeti struktúra, a felelősségi, hatásköri viszonyok behatárolásával. A szakmai felelősség és irányítás megoszlik a polgármester és az alpolgármesterek között, a jegyző pedig a Hivatal vezetésért felel. A feladatok és felelősségi körök az SZMSZ-ben és az ahhoz tartozó szervezeti ábrában jól elkülöníthetően jelennek meg. A humán erőforrás kezelés átlátható, a munkaköri leírások naprakészek, a jogszabályok szerint érvényesül a pályázattási, javadalmazási és jutalmazási rendszer.

A belső szabályzatok aktualizálása folyamatosan zajlik. Az államháztartási törvény és az annak végrehajtására kiadott kormányrendeletekben foglalt 2013-2014. évi változások miatt az összes gazdálkodással kapcsolatos szabályzatot át kellett dolgozni. Az Önkormányzatnál, mind az intézményeknél folyamatos feladat, a jogszabályváltozások miatt. A 2013. január 1-jétől hatályba lépő új önkormányzati törvény és a jelentős feladat átadás és intézményi kiszervezés, gazdálkodó szervezetek összevonása (100 fős létszám korlát) miatt ez a kötelezettség 2015-ben is folytatódott tovább. Az ellenőrzési nyomvonal szabályzat aktualizálása 2013-2014-2015-ben is megtörtént, és 2017. évben is folytatódnia kell.

A **kockázatkezelési rendszer** kialakítása a 2013. évvel megtörtént, az ellenőrzési kockázatok felmérése és az éves ellenőrzési tervek megalapozása érdekében, melyek ennek alapján kerültek összeállításra.

A **szervezetben belüli kontroll** tevékenységek kialakítása folyamatos, ennek keretében az ellenőrzési nyomvonalban rögzítettek a FEUVE rendszer szerinti feladatok, melyek a gyakorlatban is működnek, azok karbantartási igénye mellett. A feladatváltozások szervezet átalakítások miatti változások folyamatos vezetői feladatokat jelentenek e tekintetben. A költségvetési gazdálkodás során érvényesül az előzetes és utólagos pénzügyi ellenőrzés, a pénzügyi döntések szabályszerűségi jóváhagyása a Pénzügyi Irodavezető által megtörténik és biztosított a független munkatárs általi pénzügyi ellenjegyzés is.

A kötelezettségvállalási szabályzat maradéktalanul tartalmazza a kötelezettségvállalások, utalványozás, pénzügyi ellenjegyzés, érvényesítés rendjét. A könyvelés kontrollját a Pénzügyi Irodavezető és helyettese, továbbá külső szakértőként a könyvvizsgáló végzi.

A zárszámadásokat a Belső Ellenőrzési Csoport is ellenőrzi minden évben. Az operatív tevékenységek kontrollját a Hivatal irodáinál az irodavezetők vagy az általuk megbízott helyettes végzi. Az operatív tevékenységektől független, utólagos belső ellenőrzési kontroll is megoldott. A teljes szakmai tevékenység szakmai kontrollját a Jegyző biztosítja.

II.3. Az Intézkedési tervek megvalósítása (Bkr. 48.§/c.)

Monitoring rendszert, manuálisan papír alapú megkérdezések adataira építve BECs működtet, az elvégzett belső ellenőrzések alapján elkészített intézkedési tervek teljesülését, a beérkezett jelentések alapján követi nyomon. Célja a hivatalvezető Jegyző tájékoztatása a belső ellenőrzés által javasolt feladatok teljesítéséről.

A 2016. évben FIÜK részére 7 db javaslatot fogalmaztunk meg, készült intézkedési terv melyek feladataiból elkészítette intézkedési tervét, melyek szerinti feladatai elvégzéséről a felelős vezető beszámolt. Ezekben belül a KLIK-et érintő 4 javaslat esetében az intézkedések jogszabályváltozás miatt okafogyottá váltak, elmaradásukat a hivatali vezetés jóváhagyta. Ez évben az intézkedésre kötelezettek nem kértek intézkedéseik végrehajtására határidő módosítást.

Az intézkedések monitorozásának feladata a 2015 évről, 2016. évre áthúzódó 4 db intézkedés megvalósításáról 3 esetében a jelentések az érintett kettő gazdálkodótól beérkeztek, legalább e-mailen, elmaradás HUSZI esetében áll fenn a 2013. év óta a Romakoncepció kidolgozása tekintetében.

Budapest, 2017. év február hó 13 nap

Ph.

Nagy Zsigmond s.k.

belső ellenőrzési vezető

Az 2016. évi éves jelentést elfogadom.

Budapest, 2017. év február hó 14 nap

Ph.

Dr. Ruzsits Ákos Jenő s.k.
aljegyző

Melléklet: Éves összefoglaló ellenőrzési jelentés az intézmények belső ellenőrének jelentései alapján készített összesít

